Міністэрства адукацыі Рэспублікі Беларусь
Вучэбна-метадычнае аб’яднанне вышэйшых навучальных устаноў
Рэспублікі Беларусь па адукацыі ў галіне культуры і мастацтваў

ХАРАВЫ КЛАС

Тыпавая вучэбная праграма
для вышэйшых навучальных устаноў
па спецыяльнасці 1-18 01 01 Народная творчасць
(па напрамках),
напрамку спецыяльнасці 1-18 01 01-01 Народная творчасць
(харавая музыка),
спецыялізацыі 1-18 01 01-01 01 Харавая музыка акадэмічная

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

Мінск 2011

Складальнікі:

А.В.Пякуцька, загадчык кафедры харавога і вакальнага мастацтва ўстановы адукацыі “Беларускі дзяржаўны універсітэт культуры і мастацтваў”, кандыдат педагагічных навук, прафесар;

Я.М.Рэутовіч, прафесар кафедры харавога і вакальнага мастацтва ўстановы адукацыі “Беларускі дзяржаўны універсітэт культуры і мастацтваў”, кандыдат педагагічных навук, прафесар;

А.А.Свірыдовіч, дацэнт кафедры харавога і вакальнага мастацтва ўстановы адукацыі “Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт культуры і мастацтваў”

Рэцэнзенты:

кафедра харавога дырыжыравання ўстановы адукацыі “Беларуская дзяржаўная акадэмія музыкі”;

М.П.Дрынеўскі, кіраўнік дзяржаўнай установы “Нацыянальны акадэмічны народны хор Рэспублікі Беларусь імя Г.Цітовіча”, прафесар, народны артыст Беларусі

Рэкамендавана да зацвярджэння ў якасці тыпавой:

кафедрай харавога і вакальнага мастацтва ўстановы адукацыі “Беларускі дзяржаўны універсітэт культуры і мастацтваў” (пратакол № 2 ад 04.11.2009 г.);

прэзідыумам навукова-метадычнага савета ўстановы адукацыі “Беларускі дзяржаўны універсітэт культуры і мастацтваў” (пратакол № 2 ад 10.11.2009 г.);

навукова-метадычным саветам па народнай творчасці Вучэбна-метадычнага аб’яднання вышэйшых навучальных устаноў Рэспублікі Беларусь па адукацыі ў галіне культуры і мастацтваў (пратакол № 2 ад 13.11. 2009 г.)

Адказны за рэдакцыю *І.В.Смяян*
Адказны за выпуск *А.В.Пякуцька*

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

ТЛУМАЧАЛЬНАЯ ЗАПІСКА

Тыпавая вучэбная праграма “Харавы клас” распрацавана для вышэйшых навучальных устаноў Рэспублікі Беларусь у адпаведнасці з патрабаваннямі адукацыйнага стандарта па напрамку спецыяльнасці 1-18 01 01-01 “народная творчасць (харавая музыка)”.

У працэсе падрыхтоўкі студэнтаў па спецыялізацыі “харавая музыка акадэмічная” курс харавога класа займае адно з асноўных месцаў.

Асноўная мэта дысцыпліны – фарміраванне творчай асобы кіраўніка харавога калектыву, выкладчыка харавых дысцыплін.

Асноўныя задачы дысцыпліны:

– развіццё ўменняў і навыкаў, неабходных для практычнай работы з харавым калектывам;

– выхаванне любові і цікавасці да харавога мастацтва ў працэсе практычнага знаёмства з лепшымі харавымі творамі розных эпох, стыляў, жанраў;

– развіццё мастацкага густу, эмацыянальнасці, меладычнага і гарманічнага слыху, навыкаў інтанавання, фарміраванне правільнага пеўчага дыхання, гукаўтварэння.

Дысцыпліна “Харавы клас” базіруецца ў першую чаргу на ведах, атрыманых студэнтамі пры вывучэнні дысцыплін “Хоразнаўства”, “Методыка работы з хорам”, “Методыка выкладання спецдысцыплін”, “Сальфеджыа і тэорыя музыкі” (гармонія, поліфанія, аналіз музычных формаў).

У выніку вывучэння дысцыпліны спецыяліст павінен *ведаць:*

– тыпы і віды хароў,

– спецыфіку агульнай харавой работы па групах,

– асаблівасці, выразныя мастацкія магчымасці харавых галасоў,

– харавыя партыі вывучаемых твораў,

– прынцыпы фарміравання харавога калектыву,

– задачы вакальна-харавых распяванняў,

– метады выхавання вакальна-харавых навыкаў,

– прынцыпы падбору вучэбнага і канцэртнага рэпертуару для харавога калектыву;

умець:

– свабодна карыстацца асноўнымі сродкамі дырыжорскай тэхнікі,

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

– правесці агульную рэпетыцыю хору,

– аналізаваць і інтэрпрэтаваць нотны тэкст,

– працаваць з харавой групай,

– асэнсоўваць сваю партыю як частку цэлага, чуць сябе і сваіх партнёраў па партыі,

– дасягаць вакальнага ансамбля ўсіх выканаўцаў,

– валодаць вакальна-харавымі і музыкальна-слыхавымі навыкамі: пеўчым дыханнем, вакальным гукам, дакладнай інтанацыяй, выразнай дыкцыяй, пачуццём рытму,

– падбіраць вакальна-харавыя практыкаванні для распявання хору,

– праслухоўваць галасы, вызначаць музыкальна-слыхавыя і вакальныя даныя спевака,

– працаваць з харавой партыяй, харавымі групамі і з усім харавым калектывам,

– падбіраць высокамастацкі рэпертуар для харавога калектыву.

Для будучых харавых спевакоў і дырыжораў спевы ў харавым класе абавязковыя на працягу ўсяго навучання ў ВНУ. Менавіта на практычных занятках студэнты найбольш поўна далучаюцца да харавога мастацтва, удасканальваецца іх выхаванне як кваліфікаваных музыкантаў.

Заняткі ў харавым класе садзейнічаюць развіццю музыкальных здольнасцей: павышаецца вастрыня музыкальнага і гарманічнага слыху (асабліва пры спевах a cappella), развіваюцца музыкальная памяць, пачуццё рытму, удасканальваюцца пачуццё ансамбля і ўменне спяваць у ансамблі.

Задачы харавога класа вырашаюцца на аснове вывучэння лепшых узораў харавой літаратуры розных эпох, стыляў, жанраў, а таксама народнапесеннай творчасці. Гэтыя задачы ўскладняюцца ад курса да курса на матэрыяле тэм, прапанаваных у плане. Работа над тэмамі пачынаецца на І курсе, працягваецца на наступных і заканчваецца на V курсе. На базе сістэмнага падыходу да зместу і відаў вучэбнай дзейнасці будуецца сістэма вучэбных і практычных заняткаў са студэнтамі ад непасрэднага ўспрымання, аналізу, эмацыянальна-эстэтычнай ацэнкі, тэарэтычных мастацка-эстэтычных меркаванняў да іх рэалізацыі ў музычна-харавой практыцы.

Дысцыпліна “Харавы клас” разлічана на пяцігадовы тэрмін навучання. Тыпавым вучэбным планам на вывучэнне дыс-

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

цыпліны адведзена ўсяго 1890 гадзін, у тым ліку 970 гадзін аўдыторных заняткаў, якія з’яўляюцца практычнымі (у поўным складзе і па харавых групах). Аб’ём работы харавога класа за год для студэнтаў дзённай формы навучання складае 20–25 харавых твораў.

У якасці эфектыўных педагагічных методык, якія садзейнічаюць кіраванню ведамі, а таксама набыццю вопыту самастойнага вырашэння рознабаковых задач, неабходна адзначыць метады вакальнай работы ў хоры:

– канцэнтрычны,

– фанетычны,

– тлумачальна-ілюстрацыйны ў спалучэнні з рэпрадукцыйным,

– параўнальнага аналізу,

– унутранага інтанавання.

Для кантролю за ведамі навучэнцаў у кожным семестры рэкамендуецца праводзіць залік ці экзамен, дзе ўлічваецца работа студэнта ў харавым класе. Ацэньваюцца веды харавых партый твораў, авалоданне пеўчымі і музыкальна-слыхавымі навыкамі, прадугледжанымі праграмай харавога класа; разуменне стылю, ідэйна-мастацкага зместу твораў; творчая актыўнасць у працэсе работы і ўдзел у канцэртных выступленнях.

Рэкамендавана заканчваць вывучэнне курса дзяржаўным экзаменам.

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

ПРЫКЛАДНЫ ТЭМАТЫЧНЫ ПЛАН

Тэмы	Колькасць аўдыторных гадзін
	практ. заняткі
1. Галасавы апарат. Гігіена голасу і галасавы рэжым	1
2. Пеўчыя галасы і іх класіфікацыя. Элементы пеўчага голасу. Арганізацыя работы харавога класа. Расстаноўка харавога калектыву	4
3. Авалоданне асноўнымі прыёмамі акадэмічнай манеры спеваў. Пеўчая ўстаноўка. Гукаўтварэнне, гукавядзенне ў акадэмічным хоры	70
4. Дыханне ў харавым выкананні	68
5. Распяванне ў хоры	82
6. Атака гуку як сродак мастацкай выразнасці і тэхнікі вакальна-харавога майстэрства	48
7. Пашырэнне дыяпазону галасоў харавых партый. Згладжванне і спалучэнне рэгістраў	46
8. Строй у хоры	82
9. Дыкцыя ў харавым выкананні	84
10. Ансамбль у хоры	86
11. Харавыя творы розных стыляў і жанраў	70
12. Тэмп у харавых творах	81
13. Авалодванне выкананнем харавых твораў розных тыпаў фактуры	62
14. Музычна-паэтычны вобраз, мастацкі змест, музычная фраза ў харавых творах. Развіццё вакальна-харавых і выканальніцкіх навыкаў	78
15. Канцэртнае выкананне харавой праграмы	108
Усяго…	970

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

ЗМЕСТ ДЫСЦЫПЛІНЫ

Тэма 1. Галасавы апарат. Гігіена голасу і галасавы рэжым

Функцыянальны прынцып будовы галасавога апарату. Узаемадзеянне гартані і дыхальнага апарату.

Гукаўтваральны і артыкуляцыйны аддзелы галасавога апарату (глотка, ротавая поласць, поласць носа).

Роля рэзанатараў. Гігіена голасу і галасавы рэжым. Жыццёвы і прафесійны рэжым, азначаныя гігіенічныя правілы. Распарадак працы, адпачынку, харчавання, фізічных практыкаванняў і інш. Неўралагічна-псіхічная нагрузка.

Тэма 2. Пеўчыя галасы і іх класіфікацыя. Элементы пеўчага голасу. Арганізацыя работы харавога класа. Расстаноўка харавога калектыву

Класіфікацыя галасоў харавых партый:

партыя *сапрана* – лірыка-каларатурнае, лірычнае, драматычнае;

партыя *альтоў* – лірычнае і драматычнае мецца-сапрана, кантральта;

партыя *тэнараў* – лірычныя і драматычныя тэнары;

партыя *басоў* – драматычныя і лірыка-драматычныя барытоны, бас, актавісты.

Элементы пеўчага голасу: сіла гуку, тэмбр, палётнасць, пявучасць, дыханне, дыяпазон.

Падбор вучэбнага і канцэртнага рэпертуару з улікам вакальна-тэхнічнага і мастацкага ўзроўню калектыву. Харавыя творы розных жанраў, стыляў. Папярэдні аналіз музычнага і паэтычнага тэксту сачынення. Аналіз сродкаў музычнай выразнасці. Трактоўка харавога твора.

Арганізацыя работы харавога класа.

Расстаноўка хору (класічная і інш.). Рэверберацыя памяшкання.

Тэма 3. Авалодванне асноўнымі прыёмамі акадэмічнай манеры спеваў. Пеўчая ўстаноўка. Гукаўтварэнне, гукавядзенне ў акадэмічным хоры

Пеўчая ўстаноўка – свабоднае трыманне корпуса, шыі, галавы, артыкуляцыйнага апарату як асновы гукаўтварэння і гукавядзення, пеўчага дыхання, натуральнага фарміравання

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

зычных і галосных, высокай пазіцыі гуку, адзінай манеры акадэмічнага гукаўтварэння (роўнасць тэмбравай афарбоўкі). Спяванне мяккім, не фарсіраваным гукам на падставе пявучага гукавядзення.

Тэма 4. Дыханне ў харавым выкананні

Фазы і тыпы пеўчага дыхання. Выкарыстанне дыхання ў залежнасці ад даўжыні музычнай фразы і мастацкіх патрабаванняў. Ніжняроберная – дыяфрагмальнае дыханне як найбольш аптымальнае для вакальна-харавых спеваў. Бязгукавыя практыкаванні. Выкарыстанне розных гімнастык (артыкуляцыйнай і дыхальнай).

Гукавыя практыкаванні. Авалоданне пеўчым дыханнем і яго развіццё.

Тэма 5. Распяванне ў хоры

Распяванне – падрыхтоўка галасавога апарату да спеваў, развіццё вакальна-харавых навыкаў. Даўжыня распявання, прынцып паступовасці, дыяпазон, дынаміка, гукавышыннасць, эмацыянальнасць.

Тыпы вакальных практыкаванняў: з розным рытмічным малюнкам, гукавядзеннем, голасавядзеннем, штрыхамі, гарманічныя паслядоўнасці (інтэрвалы, акорды), вакалізы, урыўкі з харавых твораў.

Тэма 6. Атака гуку як сродак мастацкай выразнасці і тэхнікі вакальна-харавога майстэрства

Атака гуку як сродак мастацкай выразнасці і вакальнай тэхнікі ў суадносінах са зместам і характарам харавога твора, сродак уздзеяння на галасавы апарат. Засваенне ўсіх відаў атакі: мяккай, цвёрдай, прыдыхальнай. Аснова гукаўтварэння – мяккая атака. Прыдыхальная атака як сродак выпраўлення жорсткасці гукаўтварэння. Цвёрдая атака як сродак выпраўлення млявасці гукаўтварэння.

Тэма 7. Пашырэнне дыяпазону галасоў харавых партый. Згладжванне і спалучэнне рэгістраў

Згладжванне і спалучэнне рэгістраў. Вакальна-харавыя практыкаванні. Прынцып паступовасці.

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

Пашырэнне дыяпазону галасоў за кошт згладжвання рэгістраў пры захаванні тэмбравай афарбоўкі.

Вольнае авалодванне ўсімі рэгістрамі галасоў. Выкананне твораў з развітой шматгалоснай фактурай, дзе выкарыстоўваецца гучанне ўсіх рэгістраў галасоў.

Тэма 8. Строй у хоры

Асаблівасці выканання меладычнага і гарманічнага строю. Выпрацоўка чыстай і дакладнай інтанацыі. Авалодванне навыкамі дакладнага інтанавання меладычных і гарманічных гукаспалучэнняў.

Авалодванне чыстатой інтанавання за кошт разумення ладагарманічнай структуры і эмацыянальна-вобразнага зместу твора.

Залежнасць харавога строю ад гукаўтварэння, тэсітуры, ансамбля, тэмпу, дыкцыі.

Тэма 9. Дыкцыя ў харавым выкананні

Асаблівасці вакальна-харавой дыкцыі.

Пеўчая артыкуляцыя. Зычныя і галосныя гукі ў спевах. Асаблівасці пеўчай арфаэпіі. Логіка пабудовы музычнай і паэтычнай фразы. Асэнсаванне суадносін зместу і характару паэтычнага тэксту. Спецыфіка работы над дыкцыяй у творах з меладычным, гамафонна-гарманічным выкладаннем. Рэдукаванне галосных у спевах. Дэкламацыя паэтычнага тэксту.

Тэма 10. Ансамбль у хоры

Засваенне і развіццё навыкаў спеваў у ансамблі. Уменне знаходзіць суадносіны гучання голасу па інтанацыі, дынаміцы, тэмбру, метрарытму, агогіцы, артыкуляцыі, дыкцыі з іншымі выканаўцамі ў харавой партыі.

Ужыванне розных практыкаванняў для ўдасканальвання вакальна-харавой тэхнікі падчас працы над дынамічным, метрарытмічным, дыкцыённым, тэмбравым, артыкуляцыйным ансамблямі. Суадносіны якаснага і колькаснага складу галасоў у харавых творах.

Тэма 11. Харавыя творы розных стыляў і жанраў

Вывучэнне харавых твораў розных жанраў і стыляў. Разуменне і асэнсаванне іх асаблівасцей.

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

Авалодванне навыкамі выканання разнастайнай дынамікі, агогікі, фанічных эфектаў, розных штрыхоў, тэмбральнага ансамбля з мноствам адценняў харавога гуку.

Тэма 12. Тэмп у харавых творах

Авалодванне навыкамі спявання харавых твораў у розных тэмпах. Рытмічная пульсацыя, тэмпавыя адхіленні, агогіка, цэльнасць формы, музычны вобраз, эмацыянальны настрой.

Тэма 13. Авалодванне выкананнем харавых твораў розных тыпаў фактуры

Засваенне і развіццё навыкаў выканання харавых твораў з рознымі тыпамі фактуры (меладычнай, гарманічнай, поліфанічнай).

Разуменне і асэнсаванне функцый галасоў у харавой партытуры.

Работа над унісонам (мелодыка-манадычная фактура).

Роля ансамбля пры выкананні мелодыка-падгалосачнай, гамафонна-гарманічнай, поліфанічнай фактур.

Тэма 14. Музычна-паэтычны вобраз, мастацкі змест, музычная фраза ў харавых творах. Развіццё вакальна-харавых і выканальніцкіх навыкаў

Папярэдняя работа пад мастацкім вобразам, мастацкім зместам харавога сачынення. Разуменне музычнай фразы, сэнс і логіка яе пабудовы. Замацаванне і развіццё атрыманых вакальна-харавых і выканальніцкіх навыкаў, неабходных для раскрыцця вобразна-эмацыянальнага і мастацкага зместу твора. Адзінства і агульнасць перажывання ў калектыўным стварэнні мастацкага вобраза. Выразнасць вымаўлення паэтычнага тэксту як адно з самых важных сродкаў выканальніцкага майстэрства.

Тэма 15. Канцэртнае выкананне харавой праграмы

Падрыхтоўка да дзяржаўнага экзамену. Падбор праграмы. Рэпетыцыйная работа над партытурай. Узаемасувязь вакальна-тэхнічнай і мастацкай работы над творам.

Прынцып паступовасці асваення харавой партытуры.

Авалодванне неабходнымі сродкамі выканальніцкай выразнасці: якасць гучання, гукавышыннае інтанаванне, тэмпарытм, дынаміка, тэмбр, артыкуляцыя, фразіроўка, агогіка.

Авалодванне неабходнымі сродкамі дырыжорскай тэхнікі.

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

ІНФАРМАЦЫЙНАЯ ЧАСТКА

Літаратура

Асноўная

1. *Асафьев, Б.В.* О хоровой музыке / Б.В.Асафьев. – Л.: Музыка, 1987. – 225 с.

2. *Анисимов, А.* Дирижер – хормейстер / А.Анисимов. – Л.: Музыка, 1976. – 160 с.

3. *Балашов, В.* Поэтическое слово и вокальная интонация. Работа в хоре / В.Балашов. – М.: Музыка, 1977. – 65 с.

4. *Вопросы* вокальной педагогики: сб. ст. – Л.: Музыка, 1982. – Вып. 6. – 180 с.

5. *Емельянов, В.В.* Развитие голоса. Координация и тренаж / В.В.Емельянов. – СПб.: Лань, 2007. – 191 с.

6. *Живов, В.* Хоровое исполнительство / В.Живов. – М.: Владос, 2003. – 272 с.

7. *Живов, В.* Теория хорового исполнительства / В.Живов. – М.: Эдиториал УРСС, 1998. – 288 с.

8. *Живов, В.* Трактовка хорового произведения / В.Живов. – М.: Сов. Россия, 1986. – 126 с.

9. *Иконникова, Л.Н.* Интерпретаторская культура хорового дирижера / Л.Н.Иконникова; науч. ред. Ю.Д.Златковский. – Мн.: Изд. центр БГУ, 2005. – 143 с.

10. *Левандо, П.П.* Хороведение. Основы вузовского курса / П.П.Левандо. – Л.: Музыка, 1971. – 280 с.

11. *Левандо, П.П.* Анализ хоровой партитуры / П.П.Левандо. – Л.: Музыка, 1965. – 55 с.

12. *Кееριг, О.П.* Хороведение: учеб. пособие / О.П.Кееριг. – СПб.: СПбГУКИ, 2004. – 187 с.

13. *Малышева, Н.М.* О пении: метод. пособие (Из опыта работы с певцами) / Н.М.Малышева. – М.: Музыка, 2001. – 168 с.

14. *Менабени, А.Г.* Методика обучения сольному пению / А.Г.Менабени. – М.: Просвещение, 1987. – 95 с.

15. *Минин, В.* К проблеме подготовки дирижеров хора / В.Минин // Труды ГМПИ им. Гнесиных. – М., 1975. – Вып. 19. – 17–26 с.

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

16. Морозов, В.П. Искусство резонансного пения / В.П.Морозов. – М.: Моск. гос. консерватория им. П.И.Чайковского, 2002. – 145 с.

17. Осеннева, М.С. Хоровой класс и практическая работа с хором / М.С.Осеннева, В.А.Самарин. – М.: Академия, 2003. – 192 с.

18. Соколов, Вл. Работа с хором. – 2-е изд. / Вл.Соколов. – М.: Музыка, 1983. – 192 с.

19. Пигров, К. Руководство хором / К.Пигров. – М.: Музыка, 1964. – 217 с.

20. Чесноков, П.Г. Хор и управление им. – 3-е изд. / П.Г.Чесноков. – М.: Гос. муз. изд-во, 1961. – 239 с.

Дадатковая

1. Бугасов, С. Душе моя: произведения для смешанных составов хоров / С.Бугасов. – Мн.: Изд. Вараксин А.Н., 2009. – 112 с.

2. Век маладосці: харавыя цыклы беларускіх кампазітараў / укл. А.А.Свірыдовіч. – Мн.: Зорны верасень, 2009. – 188 с.

3. Вопросы вокальной педагогики: сб. ст. – Л.: Музыка, 1982. – Вып. 6. – 180 с.

4. Гажэўская, Т.С. Табе, Прачыстая Багародзіца! / Т.С.Гажэўская. – Мн.: Бел. дзярж. ун-т культуры і мастацтваў, 2009. – 327 с.

5. Гукі Бацькаўшчыны / уклад. А.А.Свірыдовіч. – Мн.: Тэхнапрынт, 2004. – 216 с.

6. Гэта наша Радзіма: вакальныя творы беларускіх кампазітараў на вершы У.Карызны / укл. С.Ярохіна. – Мн.: Беларусь, 1998. – 120 с.

7. Духоўная харавая музыка / уклад. А.В.Пякуцька, З.Л.Леановіч, В.П.Маеўская. – Мн.: Бел. ун-т культуры, 1996. – 156 с.

8. Ерохина, С.К. Хоровой класс и хор в школе. Хоровая музыка XVI–XVIII вв. / С.К.Ерохина. – Мн.: Мастацкая літаратура, 2008. – 143 с.

9. Как прекрасен этот мир! / сост. Б.Кожевников. – Мн.: Беларусь, 2002. – 232 с.

10. Каціўся вяночак: бел. нар. песні / укл. А.А.Свірыдовіч. – Мн.: Выд. Вараксін А.М., 2006. – 72 с.

11. Назарова, Е.П. Хоровой практикум: учеб.пособие. – Мн.: БГПУ, 2002. – 157 с.

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

12. Нова радасць стала / уклад. А.Пякуцька, З.Леановіч, В.Маеўская. – Мн.: БелІПК, 1995. – 59 с.

13. Памяти А.В.Свешникова. Статьи. Воспоминания / сост. С.С.Калинин. – М.: Музыка, 1998. – 328 с.

14. Салавей спявае: хары, песні на вершы У.Карызны / укл. С.Ярохіна. – Мн.: Беларусь, 1990. – 160 с.

15. Сокровищница русской духовной музыки / сост. Б.Г.Тевлин. – М.: Музыка, 2000. – 167 с.

16. Харавы канцэрт / уклад. А.Пякуцька, Я.Рэутовіч, З.Леановіч, В.Маеўская. – Мн.: Беларусь, 1999. – 167 с.

17. Харавая музыка: апр. бел. нар. песень / уклад. А.В.Пякуцька, З.Л.Леановіч, В.П.Маеўская. – Мн.: Бел. ун-т культуры, 1996. – 236 с.

18. Хоровой концерт: произведения зарубежных композиторов XVI–XX вв. / сост. С.Ерохина. – Мн.: Лимариус, 2000. – 176 с.

19. Чабарок: рэпертуарны зборнік для хароў і вакальных ансамбляў / уклад. Л.Ярашэвіч, С.Ярохіна. – Мн.: Ін-т праблем культуры, 1991. – 72 с.

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

ДАДАТАК

Прыкладны рэпертуар

Змешаны хор

Апрацоўкі беларускіх народных песень
і творы беларускіх кампазітараў

Алоўнікаў У. На Палессі гоман, гоман.

Атрашкевіч А. Юрачка (апр.). Да Маці Божай Будслаўскай.

Багатыроў А. Зайшло сонца за ваконца.

Багатыроў А. Праляцелі вятры.

Вагнер Р. Дуб.

Гайваронскі М. Ой, гукнула сыраежка (апр.).

Галкоўскі М. Хары "Ой, дай жа, Божа...", "Ой, знаці, знаці..." з сюіты "Каханне".

Дамарацкі У. Шчаслівы дзень.

Картэс С. Будзе навальніца.

Карызна У. Вечар.

Карызна У. Таемнасць цішыні.

Кузняцоў І. Зямля бацькоў.

Мдзівані А. Харавы цыкл "Снапочак". "Запалі, матка, свечку" з сюіты "Вясельныя песні". Ой, пара дамоў, пара.

Наско Э. Асветнікі. Роздум на пачатку трэцяга тысячагоддзя. Бацькоўскі край. Вечны агонь. Ратуй нас, Божа.

Пукст Р. Партызанскія акопы.

Рэутовіч Я. Там, каля млына (апр.). Ці свет, ці світае (апр.). Саўка ды Грышка. Ты, белая бярозанька.

Семяняка Ю. Хатынскія званы. Крыніцы. Зімовы лес. Ах ты, зімачка-зіма.

Туранкоў А. Канцэрт для хору "Торжествуйте днесь". Хваліце імя Госпадне. Туча. Ручай. Падвей.

Змешаны хор

Творы рускіх, заходнееўрапейскіх
і сучасных кампазітараў

Архангельский А. Концерт для хора "Помышляю день страшный". Когда печаль. 101 псалом.

Аренский А. Татарская песня.

Бортнянский Д. Концерт для хора "Сей день".

Вивальди А. Gloria.

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

Верди Дж. Реквием (отдельные номера). Stabat Mater. Te deum.

Галынин Г. Оратория “Девушка и Смерть” (отдельные номера).

Глинка М. Интродукция из оперы “Иван Сусанин”.

Рахманинов С. Итальянская полька (обр. А.Егорова).

Давиденко А. Бурлаки. Море яростно стонало. Узник. Улица волнуется. На десятой версте.

Джерхарт Л. Сухие кости (обр.).

Коваль М. Слезы.

Людиг М. Лес.

Моцарт А. Мессы C dur.

Мельник И. Под Хатынью колокола.

Орф К. Кантата “Кармина Бурана”.

Прокофьев С. Песня об Александре Невском. Вставайте, люди русские, из кантаты “Александр Невский”.

Парцхаладзе М. Озеро. Вечер.

Рахманинов С. Поэма “Колокола” (отдельные номера). Кантата “Весна”. Три русские песни. “Огни потушены” – хор из оперы “Алеко”. Богородице дево, радуйся (из “Всенощного бдения”).

Сахновский Ю. Ковыль.

Свешников А. В темном лесе (обр.). Вниз по матушке по Волге (обр.).

Танеев С. Посмотри, какая мгла. Вечер. Серенада. Венеция ночью. Альпы. Восход солнца. Развалины башни – жилище орла. Из края в край.

Ушкарев М. Думы, мои думы. О человек, ликуй и пой. На смерть Лауры.

Флярковский А. Сверстникам моим. Хоры из цикла “Ленинградская тетрадь”. Сюита “Четыре белорусские песни”.

Чесноков П. Август. Альпы. Дубинушка. Теплится зорька. Не цветочек в поле вянет.

Шестакович Д. Поэма “Казнь Степана Разина”. Хоры из сочинения “Десять поэм”. Как меня младу-младешеньку (обр.).

Щедрин Р. Четыре хора на стихи А.Твардовского. Четыре хора на стихи А.Вознесенского. Ива-ивушка. Тиха украинская ночь.

Штраус И. Весна.

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

Жаночы хор

Апрацоўкі беларускіх народных песень

Аладаў М. Веюць ветры.

Васючкоў М. Як выведу луку.

Грэчанінаў А. Чаму селязень смуцен, невясёл.

Гуляеў В. Дзе мы ходзім. Дражнілка. Ішоў казак дарогаю. Маслёнка. Пры даліне ў гушчары.

Кажэўнікаў Б. Жавароначкі, прыляціце. Ой, рэчанька. Сядзіць камар на дубочку. Беларускі вяночак.

Калыганаў В. Янка.

Клеванец А. А ў нашай вёсцы.

Корсак М. Ідзе, ідзе карагод. Купалінка.

Наско М. Нарадзіла мяне маці. Ой, дзе ж мы ходзім. Сею я лён.

Рашчынскі А. З-пад белага камушка. Ой, там на гары. Туман, туман, матушка. Што то за хлопец, што за дзяўчына.

Рэутовіч Я. Купалінка. Ой, у лесе. Рэчанька. Саўка ды Грышка.

Семяняка Ю. Ой, у лесе. Там каля млына.

Цітовіч Г. Ды ў зялёнай дубраве.

Жаночы хор

Творы рускіх кампазітараў

A cappella (духоўная музыка)

Архангельский А. Трисвятое. Святый Боже. Заупокойная ектиния. Когда печаль.

Бортнянский Д. Да исправится молитва моя (d moll). Да исправится молитва моя (e moll). Херувимская песнь. Херувимская № 4.

Варламов А. Белеет парус одинокий, обр. Г.Беззубова.

Глинка М. Хор цветов из оперы “Руслан и Людмила”.

Глиэр Р. Весна. Осень.

Гречанинов А. Весна. Ты запой, жавороночек. Черемуха. Ноктюрн.

Даргомыжский А. На севере диком. Зимний вечер. Сосна. Ночевала тучка золотая, перелож. А.Луканина. Хоры русалок из оперы “Русалка”.

Ипполитов-Иванов М. Листья в саду шелестят. Ночь. Тебе поем.

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

Кастальский А. Отче наш. Единородный сыне. Вместо причастия.

Кюи Ц. Омывшись на заре. Весеннее утро. Гроза. Всюду снег. Пусть смятенье и гром. Вербы.

Рахманинов С. Ангел. Сирень. Ночка. Сосна. Задремали волны. Неволя.

Римский-Корсаков Н. Ночевала тучка золотая. Тучки небесные.

Рубинштейн Н. Трио из оратории “Потерянный рай”.

Танеев С. “Слава Зевсу” – № 2 из оперы “Орестея”.

Чайковский П. Девицы-красавицы (из оперы “Евгений Онегин”).

Чесноков П. Отче наш. Придите, ублажим Иосифа. Милость мира. Яблоня. Крестьянская пирушка. Утром зорька. Распустилась черемуха. Солнце, солнце встает. Листья. Лотос. Ходят в небе потихоньку. Катит весна.

Жаночы хор

Творы замежных кампазітараў

Бах И.-С. Терцет из Мотета. Ночь отошла бесследно.

Бриттен Б. A Ceremony of Carols. Processlon. Wolcum Voie. There ino Rose. Bulalalo.

Вивальди А. Gloria.

Куперен Ф. In praise of God.

Мендельсон-Бартольди Ф. Мотет Veni Domine. Хор народа “Опять весна” из оперы “Вальпургиева ночь”. Laudate pueri. Hebe deine Augananf – из оратории “Илия”.

Моцарт В. Баркарола.

Сен-Санс Ш. Ave verum. Ave Maria. Хор девушек – из оперы “Самсон и Далила”.

Скандelli А. Bonzorno Madonna.

Шуберт Ф. Серенада. Бог в природе. Баркарола. Got ist mein Heart. Утренняя серенада.

Жаночы хор

Творы сучасных кампазітараў

Бремер Ж. Bambaja barabat.

Гомес В. Романс.

Кузняцоў І. Балада пра маці.

Кур’ян У. Малітва.

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

Літвін М. Ніцыя вербы. Ружовы бусел.

Наско Э. Валачобная. Ой, спяваў у вербах салавейка. Ты бачыў край? Ходзіць каток.

Подгаец Е. Роза. Туча.

Рашчынскі А. Купаленка.

Свидер Ю. Kirie eleson. Sanctus. Agnus Dei.

Сімаковіч Л. Ішла Купала.

Славкин М. Лицо вечера. Музыкальное упражнение. Мои облака.

Солтан У. Первый снег.

Сурус Т. Концерт “Весенний”.

Удовицкий В. Туча. Зима. Вечер года.

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

Вучэбнае выданне

ХАРАВЫ КЛАС

Тыпавая вучэбная праграма
для вышэйшых навучальных устаноў
па спецыяльнасці 1-18 01 01 Народная творчасць
(па напрамках),
напрамку спецыяльнасці 1-18 01 01-01 Народная творчасць
(харавая музыка),
спецыялізацыі 1-18 01 01-01 01 Харавая музыка акадэмічная

Рэдактар І.В.Смяян
Тэхнічны рэдактар Л.М.Мельнік

Падпісана ў друк 2011 г. Фармат 60x84 $^{1}/_{16}$.
Папера пісчая № 2. Ум. друк. арк. 1,11. Ул.-выд. арк. 0,72.
Тыраж экз. Заказ .

УА “Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт культуры і мастацтваў”.
Вул. Рабкораўская, 17, 220007, г. Мінск.
Ліцэнзія № 02330/0131818 ад 02.06.2006 г.

Надрукавана на рызографе
УА “Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт культуры і мастацтваў”.
Вул. Рабкораўская, 17, 220007, г. Мінск.

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ